

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název: Tělo, oděv a móda z pohledu filozofie a estetiky

Autorka: Bc. Petra Beerová

Oponent práce: Mgr. Martin Kaplický, Ph.D.

Bakalářská práce Petry Beerové má velice zajímavé a rovněž ambiciózní téma. Jejím úkolem je, jak autorka sama v úvodu své práce píše „zmapování a popsání souvislostí mezi tělem, odíváním a fenoménem módy v rámci fenomenologické filozofie a estetických koncepcí“ (s.8). To je nesmírně široké a obtížné téma, které by bylo stěží plně zpracovatelné i v práci disertační. Předem bych tedy chtěl ocenit odvalu se do takto obtížné práce pustit i zápal pro téma, které je v podání celé práce cítit.

Současně musím poznamenat, že předkládané bakalářské práci, dle mého názoru chybí konkrétněji formulovaný výzkumný problém, který by úvahám o vztahu těla a tělesnosti, odívání dával jednotný směr. Práce proto působí trochu jako představení zajímavých úvah, zajímavých myslitelů o těle, odívání a módě, přičemž vztahy těchto úvah nejsou zřejmé nebo zůstávají v pozadí. V kapitole věnované módě například autorka cituje zajímavé úvahy Georga Simmela o módě jako životní formě „jejichž prostřednictvím se tendence k sociálnímu vyrovnání spojuje v rámci jednotného jednání s tendencí k individuální odlišnosti a ke změně“ (s. 12), cituje zde rovněž neméně zajímavé rozlišení Josefa Čapka mezi kanonickou a lidovou módou (s. 14) a odkazuje zde i ke klíčovým úvahám o jazyku módy Rolanda Barthesa. Propojení či souvislosti těchto myšlenek však nejsou ukázány.

Tento nedostatek se bohužel projevuje jak uvnitř jednotlivých kapitol, tak ve vztahu mezi nimi. Čapkovy úvahy by například bylo možné propojit s úvahami Jana Mukařovského o dynamice a hierarchii mezi existujícími estetickými normami, čemuž je věnována značná část kapitoly čtvrté. O naznačení výše zmíněných souvislostí by se autorka mohla pokusit během obhajoby.

V celé práci se navíc poněkud vytrácí rozlišení a vztah mezi odíváním a oděvní módou. V některých pasážích autorka, zdá se, naznačuje, že móda je normou odívání směřující k napodobování (například s. 13), v závěru celé práce ale autorka tvrdí: „Vyšli jsme z předpokladu, že jednou z možných estetických zkušeností každodennosti je též zkušenost s každodenní praxí odívání. To pro tuto práci znamenalo, že rovněž tvůrčí odívání, tedy také móda jako fenomén podmiňuje a utváří zkušenost“ (s. 35). Je tedy móda jakékoliv tvůrčí odívání? Nebo je normativem, který tvůrčí složku odívání naopak potlačuje? Nebo je jejich vztah ještě komplexnější? I na tyto otázky by autorka během obhajoby mohla odpovědět.

Celá práce je psána kultivovaným jazykem. S ohledem na další možné autorčiny práce, bych však doporučil vyhnout se citacím přes sekundární zdroje. Na straně 10 autorka v textu odkazuje k Husserlově knize *Vnitřní vnímání času*, ale chybí zde jakýkoliv odkaz. Opravdu taková kniha existuje?

Výše uvedené výhrady by neměly vytvořit představu, že se jedná o práci nekvalitní. Považuji ji za zajímavou, ale z výše uvedených důvodů ne zcela dotaženou. **Doporučuji ji proto k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit jako **velmi dobrou**.

V Sofii, 29.8. 2022

Mgr. Martin Kaplický Ph.D.